

บทที่ ๕

บทสรุป และข้อเสนอแนะ

๕.๑ บทสรุป

จากการศึกษาวิเคราะห์การละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๕ ของเยาวชนไทยตามพุทธวิธี : กรณีสืบหาสาเหตุ ทำให้ผู้วิจัยได้พบประเด็นคำตอบที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

การละเมิดเบญจศีลในคัมภีร์พระพุทธศาสนาพบว่า ศีลเป็นข้อปฏิบัติเพื่อให้เกิดสภาพความเป็นอยู่ที่เหมาะสมแก่การปฏิบัติกิจต่าง ๆ เพื่อเข้าถึงจุดหมายที่พึงปรารถนาโดยลำดับจนถึงจุดหมายสูงสุดของชีวิต ศีลจึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการปฏิบัติตามแนวทางของพระพุทธศาสนา โดยเฉพาะเบญจศีลหลักการพื้นฐานเพื่อควบคุมความประพฤติ ให้เว้นจากการเบียดเบียน ซึ่งนัยสำคัญของการรักษาเบญจศีลคือ ความมั่งคั่ง ไม่ล่วงละเมิด ไม่เบียดเบียน และรักษาเจตนานั้น โดยการรักษาเบญจศีลย่อมก่อให้เกิดประโยชน์ทั้งในปัจจุบัน เบื้องหน้า และประโยชน์สูงสุดแก่ชีวิต รวมถึงประโยชน์แก่สังคมส่วนรวม แต่บุคคลบางคนกลับเลือกที่จะละเมิดเบญจศีลเพื่อทำตามความอยากของตนเองจนกระทั่งก่อให้เกิดความเดือดร้อน ทั้งต่อตนเอง และสังคม ทั้ง ๆ ที่บุคคลทั้งหลายย่อมทราบดีว่า สัตว์บุคคลทั้งหลายย่อมรักตนเอง และสิ่งอันเป็นที่รักแห่งตนเป็นอย่างยิ่งเหมือนกันทุกคน

ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๕ ของเยาวชนพบว่า การวินิจฉัยสาเหตุโดยอนุโลมเทียบเคียงกับในอดีตที่มีเพียงสุรา เมรัย และมัจฉะ นับเข้าเป็นสารที่เป็นเหตุให้เกิดความเมามาย ขาดสติสัมปชัญญะ จนอาจประมาทพลาดพลั้งกระทำการที่ไม่สมควรได้ ในปัจจุบันสาเหตุที่พัฒนาการเป็นสาเหตุชนิดสังเคราะห์ ด้วยกรรมวิธีทางเคมี ที่ซับซ้อน ยาเสพติดจึงส่งผลต่อร่างกายและจิตใจผู้เสพรุนแรงมากขึ้น และยาเสพติดยังคงแพร่ระบาดจนเป็นปัญหาสำคัญอย่างต่อเนื่อง เพราะยาเสพติดก่อให้เกิดผลกระทบทั้งต่อผู้เสพ ผู้ที่เกี่ยวข้อง ครอบครัว จนกระทั่งก่อให้เกิดปัญหาด้านสังคมและเศรษฐกิจ รวมทั้งความมั่นคงของประเทศชาติ โดยเฉพาะปัญหาเสพติดในเยาวชน เพราะเยาวชนเป็นกลุ่มเสี่ยงที่มีโอกาสพลาดพลั้งเข้าสู่วงจรของยาเสพติดได้ง่าย โดยปัจจัยสำคัญของปัญหาเสพติดในเยาวชน คือ ปัจจัยภายใน ‘ตัวเยาวชน’ เช่น อยากรู้อยากลอง มีความคึกคะนอง ต้องการการยอมรับ มีความเชื่อที่ผิด ๆ และปัจจัยภายนอก เช่น ครอบครัว เพื่อน สังคม ฉะนั้น องค์ประกอบสำคัญ

ของปัญหาเสพติดจึงมี ๓ ส่วน คือ คน ยาเสพติด และสิ่งแวดล้อม ซึ่งภาครัฐได้ดำเนินการเพื่อป้องกันปัญหาเสพติดเริ่มตั้งแต่การป้องกันขั้นต้นเพื่อมิให้เยาวชนทดลองใช้ยาเสพติด การดูแลช่วยเหลือกลุ่มเสี่ยง การหยุดพฤติกรรมและภัยจากยาเสพติด แต่ยังมีเยาวชนจำนวนไม่น้อยที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับยาเสพติด จนต้องเข้าบำบัดรักษา แต่กลับพบว่า ผู้ติดยาเสพติดไม่สมัครใจเข้ารับการบำบัดรักษา และสถิติจำนวนคดีเยาวชนที่กระทำความผิดเกี่ยวกับยาเสพติดกลับเพิ่มจำนวนขึ้นด้วย อันแสดงให้เห็นว่าปัญหาเสพติดยังคงเพิ่มจำนวนอย่างต่อเนื่อง

วิเคราะห์การละเมิดเบญจศีลข้อที่ ๕ ของเยาวชนตามพุทธวิธีพบว่า ในพระพุทธศาสนามีหลักคำสอนและวิธีดำเนินการเพื่อไปให้ถึงความดับทุกข์ การดับทุกข์หรือการแก้ไขปัญหามโนธรรมในพระพุทธศาสนา สามารถพิจารณาจากหลักธรรมที่ว่าด้วย ความจริงอันประเสริฐหรืออริยสัจ ๔ ซึ่งเมื่อนำมาพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหายาเสพติดในเยาวชนไทยก็จะพบแนวทางการแก้ไขปัญหายาที่ยั่งยืน โดยการนำหลักธรรมในพระพุทธศาสนามาส่งเสริมการแก้ไขปัญหายาเสพติดทั้งปัจจัยภายในคือ ตัวเยาวชน และปัจจัยภายนอกคือ สิ่งแวดล้อมซึ่งจะต้องให้ความสำคัญทั้ง ๒ ปัจจัยควบคู่กันไป โดยต้องดำเนินการส่งเสริมปัจจัยภายในก่อน เพราะปัญหามโนธรรมส่วนใหญ่เริ่มต้นจากตัวบุคคล โดยการส่งเสริมให้เยาวชนเกิดสัมมาทิฐิด้วยหลักโยนิโสมนสิการ การแสวงหาความรู้ที่สมควรและเป็นประโยชน์ และดำเนินชีวิตอย่างมีสติสัมปชัญญะ เพื่อส่งเสริมกระบวนการภายในให้ดำเนินไปอย่างมีความรู้ความเข้าใจ ความคิดเห็น แนวความคิด ทศนคติ ค่านิยมที่ถูกต้องดีงาม ส่งผลให้เยาวชนสามารถคิดพิจารณาสิ่งต่าง ๆ อย่างมีเหตุผล ถูกต้องชอบธรรม นอกจากนี้ เพื่อเป็นการส่งเสริมปัจจัยภายในให้เกิดสัมมาทิฐิได้โดยง่าย จึงควรส่งเสริมปัจจัยภายนอกด้วยหลักทศ ๖ เพราะเป็นหลักธรรมที่เป็นกรอบความประพฤติของบุคคลที่พึงปฏิบัติต่อกันด้วยสัมมาทิฐิ อันจะส่งผลโดยตรงต่อกระบวนการภายในตัวของเยาวชน เพราะสังคมที่เป็นสัมมาทิฐิย่อมส่งผลให้เยาวชนคุ้นชินกับความดีงามจนกระทั่งเป็นผู้มีสัมมาทิฐิได้โดยง่าย ซึ่งจะทำให้เยาวชนเห็นถึงโทษภัยของยาเสพติด และไม่ยุ่งกับยาเสพติดเพราะเกรงโทษภัยที่จะเกิดขึ้นแก่ตนเอง อันเกิดจากกระบวนการคิดที่เป็นสัมมาทิฐิที่เป็นผลมาจากปัจจัยแวดล้อมที่เป็นสัมมาทิฐิ แม้จะมียาเสพติดแพร่ระบาดอยู่ในสังคม เยาวชนก็จะไม่สนใจเข้าไปยุ่งเกี่ยวกับยาเสพติด เพราะเยาวชนมีกระบวนการคิดที่มีเหตุผลและความถูกต้องชอบธรรม พร้อมกับมีปัจจัยภายนอกที่เกื้อกูล

๕.๒ ข้อเสนอแนะ

ก. ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๑. การป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดควรพิจารณาถึงจิตของแต่ละบุคคล เพื่อประสิทธิภาพอย่างแท้จริง

๒. ควรจัดหลักสูตร กิจกรรม ที่สร้างกระบวนการคิดแบบโยนิโสมนสิการ เพื่อให้เยาวชนเกิดทักษะชีวิต สามารถดำรงชีวิตได้ด้วยสติงาม

ข. ข้อเสนอแนะในการศึกษาครั้งต่อไป

๑. ควรทำการศึกษาวิจัยการสร้างรูปแบบการบำบัดรักษาที่เหมาะสมตามจิตของผู้ติดยาเสพติด

๒. ควรทำการศึกษาวิจัย การจัดหลักสูตร กิจกรรม ต่อต้านยาเสพติด

บรรณานุกรม

๑. ภาษาไทย :

ก. ข้อมูลปฐมภูมิ

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกภาษาไทย ฉบับมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

มหามกุฏราชวิทยาลัย. พระไตรปิฎกพร้อมอรรถกถา แปล ชุด ๕๑ เล่ม. กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๔.

ข. ข้อมูลทุติยภูมิ

(๑) หนังสือ :

แก้ว ชิตตะขบ. หลักการถือศีลปฏิบัติธรรม. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, ๒๕๕๓.

ดร.วิทย์ เทียงบุญธรรม. ตำรายาเสพติด. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๑.

นายแพทย์ทรงเกียรติ ปิยะกะ และเวทิน ศันสนียเวช. ยัมผู้เรียนรู้ยาเสพติด. พิมพ์ครั้งที่ ๓.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์มติชน, ๒๕๔๐.

ปิ่น มุกกันต์. แนวสอนธรรมะตามหลักสูตรนักเรียนธรรมะ. กรุงเทพมหานคร : คลังวิทยา, ๒๕๑๔.

-----, ประมวลศัพท์ ๖ ศาสนา. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพมหานคร : มวลชล, ๒๕๓๔.

พ. สติธรรม (พิจิตร จิตตวณฺโณ). อนุพุทธิกถาที่ปนี ภาค ๒ การพรรณาสีล. พิมพ์ครั้งที่ ๓.

กรุงเทพมหานคร : บริษัท เซเว่น พรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด, ๒๕๔๕.

พุทธทาส อินทปัญโญ. ธรรมสำหรับคนเกียตวัด. กรุงเทพมหานคร : ธรรมสภา, ๒๕๓๕.

พระครูอรุณธรรมรังษี (เอี่ยม สิริวณฺโณ). มนต์พิธี. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์

อักษรสมัย, ม.ป.ป..

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระจันทบุรีนฤนาถ. ปทานุกรม บาลีไทย อังกฤษ สันสกฤต. พิมพ์ครั้งที่ ๔.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๖.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). จิตวิทยาเพื่อการพัฒนาตามแนวธรรมชาติ. กรุงเทพมหานคร :

สหธรรมมิก, ๒๕๓๕.

พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต). **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๒.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

-----, **พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลศัพท์**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๑.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๖.

-----, **ศาสนาและเยาวชน**. กรุงเทพมหานคร : สหธรรมมิก, ๒๕๓๕.

พระพุทธโฆสเถระ. **คัมภีร์วิสุทธิมรรค**. แปลโดย สมเด็จพระพุฒาจารย์ (อาจ อาสภมหาเถร).

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ธนาพรส, ๒๕๔๘.

พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ. ปยุตฺโต). **พุทธธรรม (ฉบับปรับปรุงขยายความ)**. พิมพ์ครั้งที่ ๒๐.

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ บริษัท สหธรรมมิก จำกัด, ๒๕๔๕.

พระพรหมโมลี (วิลาส ญาณวโร). **กรรมที่ปณี เล่ม ๒**. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิธรรมกาย, ๒๕๔๔.

พระปราโมทย์ ปาโมชฺโช. **ประทีปส่องธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ ๑๓. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ธรรมดา, ๒๕๕๑.

พระราชสังวรวิมล. **สังเขปธรรมกถา**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕.

พระสัทธัมมโชติกะ ชัมมาจารย์. **ปรมัตตโชติกะ มหาอภิธัมมัตถสังคหฎีกา ปริงเฉทที่ ๕ เล่ม ๒**.

พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิสัทธัมมโชติกะ, ๒๕๕๑.

พันเอกปิ่น มุกตะกันต์. **พุทธศาสตร์ ภาค ๑**. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๓๕).

ม.ร.ว.คึกฤทธิ์ ปราโมช. **ธรรมคดี**. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ดอกหญ้า, ๒๕๔๔.

มหามกุฏราชวิทยาลัย. **ธัมมปัทฏฐกถา แปล ภาค ๔**. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๑๖.

-----, **ปฐมสมันตปาสาทิกา แปล เล่ม ๓**. กรุงเทพมหานคร : มหามกุฏราชวิทยาลัย, ๒๕๐๕.

-----, **มั่งคั่งตลอดชีพนี้ แปล เล่ม ๓**. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มามกุฏราชวิทยาลัย, ม.ป.ป..

ราชบัณฑิตยสถาน. **พจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. ๒๕๔๒**. กรุงเทพมหานคร :

นานมีบุ๊คส์พับลิเคชั่นส์, ๒๕๔๖.

-----, **พจนานุกรมศัพท์สังคมวิทยา อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๒๔**.

กรุงเทพมหานคร : ราชบัณฑิต, ๒๕๒๔.

วศิน อินทสระ. **แนวทางการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา**.

กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์เจริญกิจ, ๒๕๑๘.

วรรณสิทธิ ไวกะเสวี. **คู่มือการศึกษาพระอภิธรรมมัตถสังคหะ ปริเฉทที่ ๕ วิธีมุตตสังคหวิภาค.**

กรุงเทพมหานคร : มูลนิธิเนบมหานิรันท, ม.ป.ป..

ศึกษาธิการ, กระทรวง. **ข้อมูลการวิจัยเกี่ยวกับยาเสพติดให้โทษ.** กรุงเทพมหานคร :

กระทรวงศึกษาธิการ, ๒๕๒๐.

สมาคมศูนย์ค้นคว้าพระพุทธศาสนาวัดสระเกศ. **อรรถกถาอัฐสาลินี ตอน ๒.** กรุงเทพมหานคร :

โรงพิมพ์มูลนิธิภูมิปัญญาโลกิยกุ, ๒๕๒๑.

สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมวชิรญาณวโรรส. **เบญจศีลและเบญจธรรม (หลักสูตรนักธรรมชั้นตรี).**

กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์มหาจุฬาราชวิทยาลัย, ๒๕๒๐.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด, กระทรวงยุติธรรม. **ความรู้พื้นฐานเพื่อ**

การป้องกันยาเสพติดในเยาวชน. กรุงเทพมหานคร : ห้างหุ้นส่วนจำกัดอรุณการพิมพ์,

๒๕๕๒.

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด. **ความรู้และแนวทางป้องกันและแก้ไข**

ปัญหายาเสพติด. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ยูเนี่ยนอุตสาหกรรมไวโอเรต, ๒๕๕๒.

(๒) วิทยานิพนธ์ :

นิพนธ์ เจริญงาม. “การศึกษาวิเคราะห์การกระทำผิดของเด็กและเยาวชนตามแนวพุทธ : ศึกษา

เฉพาะสถานฝึกอบรมเด็กและเยาวชนหญิงบ้านปรานี”. **วิทยานิพนธ์**

สังคมศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหิดล, ๒๕๔๒.

พระครูนิวาสธรรม (เพียร คุปคุโณ). “รูปแบบการนำหลักธรรมทางพระพุทธศาสนาแก้ปัญหา

การดื่มสุรา”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.** บัณฑิตวิทยาลัย :

มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๒.

พระมหาชัยณรงค์ วรณชโย. “การศึกษาเรื่องศีลในคัมภีร์พระพุทธศาสนาเถรวาท”. **วิทยานิพนธ์**

พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๘.

พระมหาวิเชียร อภิญาญญ. “การเปิดรับสื่อและความคิดเห็นเกี่ยวกับการเรียนรู้ด้านจริยธรรม

ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย”. **วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต.**

บัณฑิตวิทยาลัย : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๔๗.

พระมหาสุวรรณ นาคสุวรรณ. “การบริหารงานครอบครัวตามแนวพุทธศาสนา”. **วิทยานิพนธ์**

ศาสนาศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, ๒๕๕๑.

พระวรเมศร์ จารุณโณ. “การวิเคราะห์เรื่อง ศิล ในกัมภีร์ลำนนาเรื่อง อานิสงส์ศิลป์เส้นเดียว”.

วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่,

๒๕๕๐.

สุนีย์ กัลยะจิตร. “การนำศิลป ๕ มาใช้ในชีวิตประจำวันของเยาวชนในศูนย์ฝึกและอบรมเด็กและ

เยาวชนชายบ้านกรุณา”. งานวิจัย. สมาคมนักวิจัย, สภาวิจัยแห่งชาติ, ๒๕๔๘.

วิโรจน์ นาคชาติ. “ค่านิยมทางจริยธรรมของเยาวชน ศึกษาเฉพาะกรณี นักศึกษาชั้นปีที่ ๑

มหาวิทยาลัยรามคำแหง”. งานวิจัย. คณะมนุษยศาสตร์ : มหาวิทยาลัยรามคำแหง,

๒๕๔๒.

(๓) หนังสือพิมพ์ :

เพ็ญมรดก. “เลขที่ ๑ วิภาวดี”. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ : ๑๕.

เพ็ญมรดก. “เลขที่ ๑ วิภาวดี”. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. ๒๕ เมษายน ๒๕๕๔ : ๑๕.

ทีมอาชญากรรม. “แก๊งรอบรอบสัปดาห์”. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. ๑๘ กันยายน ๒๕๕๔ : ๕.

“บุกยึดยาบ้า-ยาไอซ์ พันล้าน”. หนังสือพิมพ์ไทยรัฐ. ๒๒ มกราคม ๒๕๕๕ : ๑.

(๔) สื่ออิเล็กทรอนิกส์

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๘ [ออนไลน์] แหล่งข้อมูล :

elib.fda.moph.go.th/fulltext2/.../ยาเสพติด/พรบ/ฉบับที่%202.doc.. [๑๔ มกราคม ๒๕๕๖].

พระราชบัญญัติยาเสพติดให้โทษ พ.ศ. ๒๕๒๒ [ออนไลน์] แหล่งข้อมูล :

<http://elib.fda.moph.go.th/fulltext2/%E0%B8%81%E0%B8%8E%E0%B8%AB%E0%B8%A1%E0%B8%B2%E0%B8%A2/%E0%B8%A2%E0%B8%B2%E0%B9%80%E0%B8%AA%E0%B8%9E%E0%B8%95%E0%B8%B4%E0%B8%94/%E0%B8%9E%E0%B8%A3%E0%B8%9A/%E0%B8%89%E0%B8%9A%E0%B8%B1%E0%B8%9A%E0%B8%97%E0%B8%B5%E0%B9%881.doc..> [๑๒ มกราคม ๒๕๕๖].

พิมพ์ไทย. [ออนไลน์] แหล่งข้อมูล : <http://pimthai.co.th/?p=26020>. [๑๒ มกราคม ๒๕๕๖].

ไทยรัฐ. [ออนไลน์] แหล่งข้อมูล : <http://www.thaibizcenter.com/hotnewsdetail.asp?newsid=5006>, [๕ มีนาคม ๒๕๕๖].

สุพัตรา สุภาพ. ผู้จัดการ Online. (๒๑ ธันวาคม ๒๕๕๕). [ออนไลน์] แหล่งข้อมูล :

<http://www.manager.co.th/Crime/ViewNews.aspx?NewsID=9550000154923>.

[๑๒ มกราคม ๒๕๕๖].

เว็บไซต์. [ออนไลน์] แหล่งข้อมูล : <http://hilight.kapook.com/view/65496>.

[๑๒ มกราคม ๒๕๕๖].

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามยาเสพติด กระทรวงยุติธรรม. [ออนไลน์]

แหล่งข้อมูล : <http://www.oncb.go.th>. [๑๒ มกราคม ๒๕๕๖].

(๕) อัดสำเนา

ประยุทธ์ เสรีเสรีชัย, นายแพทย์. “เอกสารวิชาการทางด้านการแพทย์นิติจิตเวชเด็กและเยาวชนและ

ครอบครัว มุมมองกระบวนการยุติธรรมเชิงเหยวยา”. นครปฐม : โรงพยาบาลตลิ่งชัน

เฉลิมพระเกียรติ, สำนักงานศาลยุติธรรม, ม.ป.ป., (อัดสำเนา).

มหาวิทยาลัยขอนแก่น. “การประชุมสัมมนาเรื่อง การสอนจริยศึกษาในโรงเรียน

๑๒ – ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๒๔”. ขอนแก่น : มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ๒๕๒๔, (อัดสำเนา).

ศศ.สุชิน บัวงาม. ยาและสารเสพติด. ชลบุรี : สถาบันการพลศึกษา วิทยาเขตชลบุรี, ม.ป.ป.,

(อัดสำเนา).

ประวัติผู้วิจัย

ชื่อ-นามสกุล	นายพงษ์ศักดิ์ สนธิตระกูล
สถานที่เกิด	๔๑ หมู่ที่ ๑ ตำบลนครชัยศรี อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม
การศึกษา	ระดับประถมศึกษา - โรงเรียนจารุวรรณวิทยา นครปฐม ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น - โรงเรียนอานวยศิลป์ (พระนคร) รัฐศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช พ.ศ. ๒๕๓๕
สถานที่ทำงาน	ฝ่ายรับรอง กองวัง สำนักพระราชวัง